

Säkerhetsisering av migration

Från en human till en mer restriktiv migrationspolitik

En fallstudie av Sveriges migrationspolitik under åren 2015–2016.

Av: Marzieh Amiri

Handledare: Ekaterina Tarasova
C-uppsats Statsvetenskap 15hp
Statsvetenskap C | 2017

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Abstract

Elisabeth Abiri claimed that the political question regarding immigration to Sweden had been securitized during the 1990s and that national security, therefore, had been prioritized on the expense of human security and human rights. This thesis will examine whether or not her perspective is valid as an explanatory tool in the context of Swedish migration politics during the “migrant crisis” 2015-2016. Her perspective will be examined by cross-referencing it to the theory of political securitization by examining the propositions, proposed laws and measures, speeches and claims by members of the Swedish Government regarding this topic. I will also define national security so that this term may be applied as a tool for analysing the validity of Abiri’s claim in the aforementioned context. The perspectives of *human security and human rights* and *human rights and migration* will also be applied in order to test Abiri’s perspective’s validity. The results show that migration politics in Sweden has indeed been securitized and that this, in turn, has been the factor which allowed the Swedish government to, not only propose, but also adopt new laws and extraordinary measures that have turned the priority from migrant rights and security to national security.

Keyword: Securitization, Migration, Migration Politics, Human Rights, Sweden

Antal ord: 10623

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	3
2. Syfte och frågeställning	4
3. Tidigare forskning	5
4. Teori	6
4.1 Säkerhetsisering	7
4.2 Rikets Säkerhet	8
4.3 Mänsklig säkerhet och mänskliga rättigheter	9
4.4 Mänskliga rättigheter & migration	12
5. Operationalisering	13
6. Metod	14
7. Avgränsning	17
8. Material	17
9. Analys	18
9.1 Rikets säkerhet och säkerhetsisering av migrationspolitik 2015–2016	18
9.2 Mänskliga rättigheter, mänsklig säkerhet och migration 2015–2016	23
10. Resultat och diskussion	28
11. Diskussion	28
12. Slutsatser	30
13. Fortsatt forskning	31
Referenser	32
Elektroniska källor	33
Rapporter	34
Departementsserie	34
Regeringens propositioner	35
Remissyttrande	35

1. INLEDNING

Statsminister Stefan Löfven höll ett tal i oktober 2015 om situationen för flyktingar där han tryckte på hur viktigt det var att alla EU-länder var tvungna att ta sin del av ansvaret. Det var enligt honom tid att fatta ett beslut om vilket Europa som vi ville vara. Stefan Löfvens Europa tog emot flyktingar, och byggde inte murar (tal på manifestation i Stockholm, 5-10-2015). Han ansåg att Sverige hade en skyldighet att ta emot flyktingar och att visa solidaritet. Detta var emellertid en inställning som kom att förändras hastigt. Efter att det dubbla antalet flyktingar anlät till Sverige, och en lång budgetförhandling genomförts vände regeringens uppfattning i ämnet. En ny migrationsöverkommelse författades tillsammans med Moderaterna. Nu skulle Sveriges gränser och säkerhet få högsta prioritet, och säkerheten för flyktingarna fick stå åt sidan. Landet befann sig i vad man kallade ett "katastroftillstånd", och redan en månad efter att Löfven hållit sitt tal så ägde en presskonferens rum där ett temporärt åtgärds paket presenterades som syftade till att minska trycket på landets flyktingmottagande (Regeringskansliet, 2015a). Riksdagen godkände paketet genom röstning i juni 2016 och paketet trädde följaktligen i kraft. Två av åtgärderna var ID-kontroller och strängare reglemente rörande uppehållstillstånd och familjeåterförening för att anpassa regelverket till EU:s miniminivå (Regeringskansliet, 2015 a). Sveriges asyltagstiftning blev därmed en av EU:s striktaste asyltagstiftningar ifrån att tidigare ha varit den mest öppna. Enligt regeringen syftade den nya migrationspolitiken även till att påvisa för övriga Europa att alla var tvungna att ta ansvar i frågan (Regeringskansliet, 2015 b). Resultatet blev dock inte det önskade, utan ledde istället till att övriga länder valde att stänga sina gränser mot andra europeiska länder ända till Turkiet, där eldgivning vid upprepade tillfällen hade skett mot flyktingar.

Nästan alla remissinstanser kritiserade skarpt det tillfälliga lagverket då det ansågs ha en bristande beredning och kränka mänskliga rättigheter. Även inom riksdagen var splittringen rörande åsikterna om lagen iögonfallande. Vänsterpartiet och Centerpartiet var helt emot hela förslaget. Liberalerna och Kristdemokraterna var för, med vissa förbehåll. Moderaterna och Sverigedemokraterna gav sitt fulla stöd och det senare nämnda partiet ville till och med se förslaget inta en permanent karaktär (FARR, 2016). Sommaren 2016 kom EU-kommissionen med ett förslag för asylärenden där minimiregler kunde ersättas av förordningar som därmed skulle vara giltiga inom hela EU. Bland annat skulle asylsökande bara kunna få tillfälliga

uppehållstillstånd. Migrationsverkets rättschef Fredrik Beijer noterade att detta skulle ge som effekt att den tillfälliga lagen blev permanent (SVT, 2016).

Dessa migrationspolitiska åtgärder som genomfördes inom den svenska politiken kan förstås genom begreppet säkerhetsisering. Detta betyder att en viss fråga lyfts upp som ett säkerhetsshot. Det leder till att ett referensobjekt som en stat får legitimitet att använda särskilda medel för att lösa problemet. Detta kan vara begränsning av mänskliga rättigheter, undantagstillstånd eller till och med militär makt. För att säkerhetsisering ska ske behöver även allmänheten se frågan som ett hot och inte bara politiker (Buzan, B, et al. 1998 s. 24–25). I slutet av det kalla kriget förnyades synen på säkerhet. Från att tidigare ha varit en enbart militär fråga fanns nu ett behov av att även inkludera andra områden. En annan ny åsikt var också att enskilda personer skulle inkluderas som skyddsvärda resurser och inte enbart staten i sig (Sheehan, M. 2005 s. 43–44).

Säkerhetsiseringsperspektivet kan vägas mot ett mänskligt säkerhetsperspektiv där individer utgör referensobjekten (Kerr, P. i Collins, A. 2013 s. 104). Mänsklig säkerhet blev en övergripande term för säkerhetsbeaktande där alla människors säkerhetsbehov togs i åtanke, även de som inte varit mål för traditionell säkerhetsanalys. Den allmänna uppfattningen är av logiska skäl att mänsklig säkerhet och mänskliga rättigheter är nära sammanbundna (Aggestam, K och Höglund, K, 2012 s. 154).

1994 skapades definitionen för mänsklig säkerhet i Human Development report och förkunnade att ingen människa ska behöva vara rädd för hot och påfrestningar samt att en tillfredsställande levnadsstandard ska vara en rätt för alla människor. Inom säkerhetsbegreppet ingår således mat, hälsa, miljö och ekonomi på ett personligt såväl som på ett samhälleligt och politiskt plan. Denna rapport säger även att en av de mest avgörande delarna av mänsklig säkerhet är människans möjlighet att leva i ett samhälle där rätten till grundläggande mänskliga rättigheter värdesätts (Human Development report s. 22–25,). Många människor får det, i och med den nya lagen, mycket svårare att söka asyl i Sverige, och deras skydd och trygghet blir i och med den nya formen av uppehållstillstånd enbart tillfälliga. Frågan är om den nya lagen och lagförslagen är ett resultat av att asyl- och immigrationsfrågan har säkerhetsiserats, och hur de införda åtgärderna påverkar den enskilda människan på flykt.

2. Syfte och frågeställning

Sverige var ett av de EU-länder som valde att tillämpa särskilt kraftiga åtgärder vid flyktingsituationen. I propositionen till lagförslaget om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet och propositionen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i landet påpekas det att det behövs en reglering eftersom mängden av migranter innebär allvarliga påfrestningar för samhällets funktionsduglighet och ett hot mot den inre säkerheten. Elisabeth Abiris har skrivit en avhandling om säkerhetspolitik och närmare bestämt säkerhetisering av migrationspolitik. Denna avhandling heter *“The Securitisation of Migration. Towards an Understanding of Migration policy Changes in the 1990s. The Case of Sweden”* och där beskriver hon sin teori om säkerhetisering och att rikets säkerhet prioriterades före människors rättigheter och säkerhet vilket tog sitt uttryck i av en förändring av migrationspolitiken. Syftet i min uppsats är att utifrån en analys av de asylpolitiska åtgärderna samt politikernas uttalanden rörande asyllagändringen i Sverige 2015–2016 undersöka om Elisabeth Abiris teori är tillämpbar även i denna senare kontext. För att kunna testa Abiris teori och få ett mer detaljerat perspektiv har jag valt att tydligare definiera begreppen säkerhetisering mänsklig säkerhet, mänskliga rättigheter och migrationsrätten i teoridelen. Därmed vill jag komma fram till om, och i så fall hur, säkerhetisering av migrationspolitik ledde till en restriktiv migrationspolitik där asylrätten och mänskliga rättigheter förlorar i betydelse och värde. Detta är ett viktigt mått på om de har fått lägre prioritet, vilket skulle stödja Abiris teori.

Min frågeställning lyder:

Hur väl kan Elisabeth Abiris teori om säkerhetisering av migration och prioritering av rikets säkerhet respektive migranternas säkerhet förklara förändringen inom Sveriges migrationspolitik 2015–2016?

3. Tidigare forskning

Min uppsats kommer att behandla säkerhetisering inom Sveriges migrationspolitik 2015–2016. Som vid alla studier är det av stor vikt att undersöka tidigare forskning inom ämnet för att undvika dubbelarbete, och att kunna hitta tidigare information av vikt samt kunskapsluckor.

Detta möjliggör t.ex. teoriansknytning (Teorell & Svensson 2012, s. 44). Det har under lång tid skett forskning om migrationspolitik och kunskapsbasen är därför stor. Många studier har belyst diverse perspektiv av migration samt svensk migrationspolitik, och mycket tyngdpunkt har legat på 1990-talet och dess förändringar inom migrationspolitiken. Christina Johansson belyser denna forskning i sin avhandling *“Välkomna till Sverige”* där det också finns en sammanfattning av forskningsläget kopplat till migration (Johansson 2005). Jag har inte hittat någon analyserande studie om den tillfälliga lagen. Detta är naturligt, då lagen fortfarande är relativt ny.

Det föreligger en stor brist på forskning där säkerhetsisering och svensk migrationspolitik har kopplats samman. Elisabeth Abiris avhandling om säkerhetspolitik, *“The Securitisation of Migration. Towards an Understanding of Migration policy Changes in the 1990s. The Case of Sweden”*, är än så länge det största företagandet. Här kan jag därför bidra till att fylla en kunskapslucka. Min studie är en analys av hur det gick till i Sverige när asylsökande, flyktingar och migranter kom att klassas som säkerhetsaspekter i asyllagändringen 2015–2016. Det bristande forskningsläget till trots så har det förekommit en rad statliga utredningar och propositioner som skapat ett rikt underlag för att undersöka förändringen inom svensk migration kopplat till säkerhetsisering. Det finns även ett stort forskningsunderlag om säkerhetsisering kopplat till migration inom EU. Jag kommer dock att avgränsa mig främst till det svenska sammanhanget. Elisabeth Abiris avhandling behandlar 90-talet och rör därför en annan tidsperiod, men jag avser att pröva om hennes teori om säkerhetsisering är relevant även för migrationspolitikförändringarna under perioden 2015–2016. Denna period var väldigt speciell, då migrationspolitiken förändrades drastiskt på en väldigt kort tid, något som inte skett i en sådan utsträckning vid någon tidigare period i Sveriges historia.

4. Teori

Teoridelen i en uppsats är av stor vikt då det pekar på de filter som kommer användas under arbetet för att tolka empirin. Teorin kan ses som en potentiell förklaring för forskningsfrågan och dess sammanhang. Teorin kan också ses som ett system av sammankopplade hypoteser. Dessa hypoteser är preliminära svar på forskningsfrågor. En teori skiljer sig från en hypotes genom att den anses vara mer konkret (Esaiasson m.fl. 2012, s. 37f.; Teorell & Svensson 2012, s. 44). Detta avsnitt kommer att tillägnas fyra olika begrepp, *säkerhetsisering*, i detta fall av migrationspolitik,

som blir huvudvinkeln, *rikets säkerhet, mänsklig säkerhet och mänskliga rättigheter* samt *mänskliga rättigheter och migration*. Abiris teori var inte tillräckligt detaljerad för att själv svara på min frågeställning och därigenom testa sin egen validitet; Det behövdes tydligare och mer detaljerade definitioner av vissa teoretiska begrepp för att pröva Abiris teori, om säkerhetsisering av migrationspolitik, i sig och därmed svara på min frågeställning. Först så kommer jag att definiera säkerhetsisering och sedan dela in och definiera de olika begrepp som tillåter mig att se om, och i så fall hur mycket, rikets säkerhet har prioriterats högre än mänsklig säkerhet och rättigheter vilket också är avgörande för att testa Abiris teoris giltighet. Dessa olika begrepp jag använder mig av kan delas in i två huvudgrupper eller sidor; 1. rikets säkerhet (det första begreppet, enligt Abiris definition) och 2. de som kan kopplas till mänsklig säkerhet (de tre sistnämnda begreppen). Dessa två sidor och de olika begreppen har ett hierarkiskt förhållande till varandra och kan anses olika viktiga och prioriteras olika. Mänsklig säkerhet och migration är två ingående delar i det mer övergripande begreppet mänskliga rättigheter. Desto mer rikets säkerhet prioriteras över människors säkerhet och mänskliga rättigheter desto längre kan säkerhetsiseringen anses ha gått.

4.1 Säkerhetsisering

Köpenhamnskolan är den modell som används för att beskriva den tvåstegsprocess då säkerhetsisering sker och hur ämnen därigenom säkerhetsiseras. Det första steget innebär att en säkerhetsisrande aktör genom en "speech act" påvisar att en fråga utgör ett hot mot ett referensobjekt som till exempel kan vara rikets säkerhet (Buzan, B et al 1998 s. 32). Det andra och viktigaste steget är att den säkerhetsisrande aktören måste göra detta på ett sätt så att budskapet når och övertygar en tillräckligt stor och betydelsefull publik (Buzan, B et al 1998 s. 27, och Emmers, R. i Collins, A. s. 135). Det skedde en förändring av den politiska synen på en stats säkerhet efter kalla krigets slut. Nu ingår, förutom militära hot, också samhällsliga och ekonomiska hot samt hot från/mot miljön. Säkerhetsforskare debatterar nu huruvida en breddning av begreppet säkerhet ska genomföras eller inte. Det finns nämligen en politisk och intellektuell risk ifall säkerhetsbegreppet ska kopplas till en allt större och vidare frågeställning. I detta fall så rustar sig staten mot ett brett spektrum av företeelser vilket gör att säkerhet ses som

något som enbart är positivt och att säkerhet i sig är ett eftersträvansvärt tillstånd för alla (Abiri 2003 s. 131ff). Enligt Buzan och Waever möjliggör en för bred definition av begreppet en risk för en oönskad överdriven och irrationell säkerhetisering då begreppet kan kopplas till alla sorters hot och problem (Buzan, B, et al, 1998 s. 2f, s. 298). “..security is an empowering word – setting political priorities and justifying the use of force, the intensification of executive powers, the claim to rights of secrecy, and other extreme measures” (Buzan, B, et al, 1998 s. 208). Detta citat belyser att begreppets bruk är kopplat till makt. Ifall säkerhet får en för stor inverkan på politisk makt i migrationsfrågor i Sverige är det enligt mig av vikt att genomföra en undersökning.

4.2 Rikets Säkerhet

Enligt Elisabeth Abiri har säkerhet prioriterats högre än mänskliga rättigheter (MR) när det kommer till den svenska statens förhållningssätt till migration. Hon pekar på att svensk flyktingpolitik under 1990-talet allt mer har blivit en fråga för säkerhetspolitik och mindre under MR-politik. I flyktingkonventionen från 1951 står det att flyktingar har rätt att söka asyl i andra stater. Mottagarlandet bedömer efter det om personen har tillräckliga skäl för att kunna få asyl. Stater ser skyddet av sina egna medborgare som viktigast. I och med den nämnda förskjutningen inom migrationspolitiken under 1990-talet blev statens säkerhet viktigare än flyktingarnas. Under kalla kriget var säkerhetsbegreppet främst inriktat mot statens säkerhet och hotbilden var traditionellt militär. Som sagt, efter att kalla kriget hade avslutats så formulerades säkerhetsbegreppet till att även inkludera mindre direkta hot så som massmigration, miljöförstöring eller livsmedels- och dricksvattenbrist. Abiri lyfter fram att orsaken till att det fanns en negativ bild på migrantströmmar var en tro på att dessa skulle påverka Sverige negativt. Säkerheten för flyktingarna som tvingats lämna sina land var inget som diskuterades (Abiri 2003 s. 131ff). Då migrantströmmarna bedömdes som ett hot mot Sveriges säkerhet istället för att bedömas som personer i behov av hjälp blev uppfattningen att det var önskvärt att, utan att bryta MR-konventionerna, förhindra att de kom in i landet (Abiri 2003 s. 137f). I Abiris avhandling står det att migration har kopplats till säkerhet på fyra olika sätt i Sverige;

1. Konventionell säkerhetsaspekt: Inflöde av spioner, terrorister och potentiella sabotörer.

2. Försvarets kapacitet i fall av flyktingkatastrof.
3. Gränsöverskridande processer som utgör ett hot för svenska staten och inte kan lösas utan internationellt samarbete, t.ex. transnationell migration. Detta kan vara en grund för att ifrågasätta Sveriges suveränitet.
4. Gränsöverskridande migration belastar civilsamhället och kan därmed initiera subnationella konflikter (Abiri 2000 s. 191).

4.3 Mänsklig säkerhet och mänskliga rättigheter

Efter att ha läst ett utbud av litteratur inom ämnet framgår det att mänsklig säkerhet är ett ifrågasatt begrepp. Trots detta så råder det en stor enighet om att individer utgör referensobjekt i mänsklig säkerhet. I stort ses det också som en breddning och fördjupning av säkerhetsbegreppet. Mänsklig säkerhetsbegreppet har ända sedan det presenterades, i United Nations Development Program (UNDP) 1994, gett upphov till diskussioner som ännu inte har avslutats (Kerr, P. i Collins, A. 2013, s. 104). FN:s ambition med rapporten var att etablera begreppet i syfte att få en större uppmärksamhet och mer resurser till utveckling och hjälp för människor i sårbara situationer. Personal samt ekonomiska resurser, tänkte man, skulle tas från den traditionella säkerhetsagendan (Ibid, s. 105). Personer som är negativa anser att teorin är värdeladdad och otydlig eftersom människor kan ställas inför så många olika hot som därmed behöver säkerhetsiseras. Enligt de som är för mänsklig säkerhetsperspektivet så tillåter det dock en ökad förståelse av kopplingen mellan hot och risker i dagens kontext då hotbildens komplexitet har ökat i världen (Inglehart, R.F., Norris, P. 2012, s. 72). En annan idé med mänsklig säkerhet är att folket, och inte längre staten, ska ha företräde i frågan om att definiera vad som utgör ett hot och vad som hotas. Då blir utgångspunkten istället människors värde och fokus kommer att ligga på deras rädslor och behov (Aggestam, K. & Höglund, K. 2012, s. 154). Då den enskilda människan sätts som referensobjekt kommer naturliga eller av människan skapade hot att tas i beaktande. Inom mänsklig säkerhet ingår också samhällets fysiska eller materiella hantering av akuta hot mot individer och samhällen. Mänsklig säkerhet handlar inte heller enbart om politisk stabilitet. Det handlar även om hållbarhet och rättvisa (Kaldor, M.H., et al 2007, s. 273).

Inledningsvis delade FN upp mänsklig säkerhet i de två delarna frihet från rädsla och frihet från begär (Human Development report.1994, s. 24). I UNDP:s rapport anses det att kraftsamlingen bör ligga på fyra karaktäristiska delar: 1. Den mänskliga säkerheten är universell och av vikt oberoende av en nations ekonomiska tillgångar. Många hot är gemensamma för alla människor. Exempel är kriminalitet, droger, brott mot mänskliga rättigheter etc. Särdrag kan förekomma rumsligt fördelade, men ändå är de en del av hotbilden mot mänsklig säkerhet. 2. Mänsklig säkerhets olika delar är inbördes påverkande vilket leder till att säkerhetshot så som etniska konflikter, terrorism, svält, epidemier på en plats på Jorden kan få en inverkan på andra fjärran platser. Dessa slags händelser håller sig alltså inte längre inom en enskild stats gränser. 3. Mänsklig säkerhet upprätthålls enklast genom tidiga förebyggande åtgärder än sena ingripanden. 4. Mänsklig säkerhet kretsar kring människan och har sin tyngdpunkt på människors levnadssätt i ett samhälle (Ibid, s. 22–23). Det nämns även i rapporten att det skett flera olika försök att på ett mer genomgripande sätt definiera mänsklig säkerhet. Dock gör det faktum att begreppet är grundläggande detta svårt. Gängse uppfattning är ändå att en tydlig definition är fördelaktig eftersom man menar att begreppet utgörs av två aspekter. Den första är skydd från förtryck, hunger och sjukdomar. Den andra är skydd mot plötsliga allvarliga störningar/avbrott i vardagslivet, i samhället, på arbetsplatsen eller i samhället (Ibid, s. 23). På global nivå betyder det inte längre mänsklig säkerhet i form av noggrant konstruerade skyddsmekanismer mot hotet från nukleär förintelse. Sannolikheten för detta hot minskade drastiskt vid kalla krigets slut. Nu betyder mänsklig säkerhet att svara på hotet från global gränsöverskridande fattigdom som karaktäriseras av HIV/AIDS, droger, illegal migration, terrorism och klimatförändring (Ibid, s. 24).

UNDP har delat upp hotbilden mot mänsklig säkerhet i sju kategorier: *“ekonomisk säkerhet, säkerhet för matförsörjning, hälsosäkerhet, säkerhet för miljö, individuell/personlig säkerhet (människohandel, våld, kriminalitet), säkerhet för gemenskap/samhället (folk-mord, familjesplittring, etnisk diskriminering m.m.) och politisk säkerhet (brott mot mänskliga rättigheter m.m.)”* (Ibid, s. 24). På den världsomspännande politiska arenan har mänsklig säkerhet fått en större roll eftersom det internationella samfundet allt mer har börjat ses som den kontext där mänskliga rättigheter och global säkerhet kan säkerställas. Den suveräna statens koncept blir därför naggat i kanten. Detta globala och universella sätt att se rätten till mänsklig

säkerhet bygger en grund som tillåter en transformation av idén om “transnationellt humanitärt ansvar för mänskligt välbefinnande” till en “princip om rätten till skydd” (Aggestam, K. & Höglund, K. 2012, s. 154–155).

I artikeln *Human security and human rights* skriver författaren Gerd Oberleitner att det finns en nära men något ytlig analys om kopplingen mellan mänsklig säkerhet och mänskliga rättigheter. I de två perspektiven står individen i centrum. Perspektivet för mänskliga rättigheter är universellt och perspektivet mänsklig säkerhet har uppfattats som holistiskt. Oberleitner frågar t.ex. Om mänsklig säkerhet i sig själv är en mänsklig rättighet, och om mänskliga rättigheter är mänsklig säkerhets kärna. MR har alltid handlat om enskilda människors säkerhet. Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheternas tredje artikel står det att var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet. Detta är en specifik hänvisning till säkerhet i ramverket för mänskliga rättigheter (Oberleitner, G. 2002, s. 14–15). Eftersom mänskliga rättigheter är lagskyddade intressen medan mänsklig säkerhet är ett säkert tillstånd eller en säker känsla, anser Oberleitner att mänsklig säkerhet som koncept behövs (Ibid, s. 19).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap driver och förvaltar webbsidan Säkerhetspolitik. Där behandlas det mänskliga säkerhetsperspektivet med hänvisning till FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. MSB skriver att dessa rättigheter är av vikt även för samhällets säkerhet i stort. Mänskliga rättigheter är en fråga som blivit för internationell säkerhet. Av humanitära skäl samt att den internationella säkerheten påverkas när mänskliga rättigheter kränks har det i Sverige beslutats att mänskliga rättigheter ska ha inflytande i alla delar av utrikespolitiken inklusive migrationspolitik och säkerhetspolitik (Säkerhetspolitik.se A). På sidan kan man också hitta ett antal nya hot och uppgifter. Listan är bred och innehåller bland annat utbrott av epidemier, klimatförändring, spionage och terrorism. MSB nämner att skeenden i omvärlden får effekt även i Sverige. T.ex. kan det uppstå spänningar i närområdet, migrantflöden och en successivt ökande andel av befolkningen som lider av psykisk ohälsa till följd av exponering för stressorer som konflikt och krig. (Säkerhetspolitik.se B). Enligt MSB måste Sverige tillåtas nyttja samtliga till medels stående säkerhetspolitiska verktyg (allt från politiska, ekonomiska och kommunikativa till militära) i syfte att framgångsrikt möta dagens hot och risker, då detta är av vikt vid ett sammanhållet försvar av svenska intressen och svensk suveränitet. (Ibid.)

Mänsklig säkerhet är användbart för att indikera att mänskliga rättigheter är utsatta för hot. Mänskliga rättigheter är centrala i uppfyllandet av mänsklig säkerhet och grund till planering för att kunna arbeta för mänsklig säkerhet (Commission on Human Security, 2003: 10). Mänskliga rättigheter som begrepp har främst en normativ grund och innebär även att det finns vissa grundläggande rättigheter som alla människor har. Dessa rättigheter bör stödjas, respekteras och förbättras. Vilka av dessa som är av en sådan avgörande karaktär att det ses som en uppgift för samhället att erkänna, arbeta för och säkerställa dem är en viktig fråga. Här kan mänsklig säkerhet användas för att detektera och identifiera brister i de mänskliga rättigheternas uppfyllnad (Sen, 2003: 9).

4.4 Mänskliga rättigheter & migration

I rapporten Human Security now skrivs det att det finns många aspekter kopplade till migration och som behöver förstås för att begripa varför människor flyttar. Dessa kan vara politiska, ekonomiska, medborgerliga och sociala. Att enbart använda ursprungs- och mottagarlandets perspektiv erbjuder inte en tillräcklig förklaring. De normer, policys och institutioner som förekommer idag uppvisar stora brister i frågan och på internationell nivå finns det ett stort behov av reglering av principer, normer och institutioner. Detta är viktiga frågor då det direkt påverkar människors och staters säkerhet (Commission on Human Security, 2003: 45). Enligt kapitel 14 i den allmänna deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna från 1948 ska varje människa ha rätt att "i andra länder söka och åtnjuta fristad från förföljelse", men ändå blir det en intressekonflikt i avvägningen mellan staters och individers rättigheter (UNHCR, Den allmänna deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna). Enskild äger även rätten att lämna vilken stat som helst. Dock har det legat i staters egenintresse att kunna bestämma vem som ska släppas in över gränsen och få fristad (Abiri, 2003: 132, 2003: 45). I flyktingkonventionen från Genève 1951 krävs det att stater även ska ta ansvar för icke-medborgare ifall de på goda skäl känner en fruktan för förföljelse på grund av "sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp, eller politiska åskådning" (UNHCR, Flyktingkonventionen; Abiri, 2003: 133). En stat är dock inte tvingad att erbjuda någon asyl och därför blir det inte någon mänsklig rättighet att korsa gränsen till en stat som man inte har medborgarskap i (Abiri, 2000: 57). Mottagande har därför beslutsrätt

om vilka rättigheter en individ på flykt de facto får. Flyktingkonventionen gäller också bara individer som har möjlighet att bevisa en välgrundad fruktan. Staters skyldighet är därför inte att säkerställa asyl utan enbart att säkerställa att människor får asylskäl prövade (Abiri, 2003: 133). Frågan är således mycket subjektiv och människors säkerhet har blivit mer åsidosatt i och med snävare tolkningar av flyktingkonventionen i Europa och USA sedan 1970-talets mitt och de åtgärder som stater använt sig av för att förebygga att flyktingar når dem (Gibney, 2006: 141–142).

5. Operationalisering

Migrationspolitik och säkerhetspolitik har många olika dimensioner. I mitt fall, när det gäller migrationspolitik, menar jag den senaste asyllagändringen då regeringens propositioner om *Särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet* och *Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige* beslutades att införas. Jag kommer att använda mig av teorin och de utvalda perspektiven samt applicera dem på empirin och pröva dem på kontexten kring beslutet om migrationspolitik i Sverige 2015–2016 för att se hur väl Elisabeth Abiris teori stämmer i detta fall, d.v.s. att det har skett en säkerhetsisering av migrationsfrågan och om landets säkerhet har prioriterats gentemot individens säkerhet. Genom att läsa propositioner och analysera de innehållet i de partipolitiska uttalandena i den aktuella frågan och sedan undersöka hur mycket de överensstämmer med karaktärsdragen i Abiris teori (tecken på de olika delarna av säkerhetsiseringsprocessen ur Köpenhamnsskolan) och kärnpunkterna i de övriga begreppen avser jag att, med en nedan beskriven analysmodell, undersöka hur stark säkerhetsiseringen varit och därmed hur väl Abiris teori kan tillämpas inom denna kontext. Med prövningen av Abiris teori gentemot den senaste asyllagändringen kommer jag att svara på min frågeställning och undersöker om rikets säkerhet har prioriterats gentemot migranters säkerhet. Jag har därför kopplat teorier om mänsklig säkerhet och mänskliga rättigheter samt mänskliga rättigheter och migration som förklarande teorier till Abiris teori. I min analys, utifrån dessa teorier, eftersträvar jag att förstå beslutet om asyllagändring 2015–2016.

Säkerhet som term är vida spritt och har olika definitioner beroende på var det används och i vilket syfte. Jag kommer att använda säkerhet så som det kopplas till säkerhetisering. Nu för tiden finns det en bred överenskommelse om vad som menas med säkerhetsstudier.

Säkerhetsstudier är inriktade på hot i någon form och kan inbegripa allt från miljöförstöring, svält och pandemier till inbördeskrig och terrorism (Collins, A. 2013, s. 2). Som sagt så är säkerhet ur en traditionell synvinkel kopplad till hur militären skyddar nationens och landets säkerhet (Sheehan, M. 2005, s. 6). Detta förändrades med Barry Buzans bok *People, States and Fear* som gavs ut tidigt 1980-tal. Buzan ansåg där att säkerhetsbegreppet var betydligt mer mångfacetterat och kunde beröra politiska, samhälleliga, ekonomiska och miljörelaterade hot (Buzan, B.1991, s. 19–20). Säkerhetisering är det som sker när en politisk fråga förvandlas till en säkerhetsfråga vanligtvis genom att staten, och i vissa fall andra aktörer, säkerhetiserar den genom en talakt (speech act). När en fråga väl är säkerhetiserad kan detta användas för att berättiga användandet av särskilda åtgärder i syfte att säkerställa säkerheten (Buzan, B., et al, 1998, s. 21). Perspektivet om mänsklig säkerhet är också mycket brett och har många olika definitioner och användningsområden. Därför kommer jag att begränsa mig till den utsträckning som det kan kopplas till säkerhetisering. Begreppet människor på flykt likställs med personer som söker asyl i Sverige.

6. Metod

Under metod kommer jag att beskriva min undersökningsmetod som jag har tänkt att tillämpa i lösandet av frågeställningen. Jag kommer att använda mig av en fallstudie. Jag kommer att applicera metoden utifrån det teoretiska underlaget på det utvalda materialet i syfte att pröva giltigheten hos Abiris teori om säkerhetisering av den svenska migrationspolitiken och att rikets säkerhet har prioriterats på bekostnad av migranternas säkerhet 2015–2016. Jag har valt detta enskilda fall då det tillåter mig att beskriva analysobjekt eller händelsekedjor i hög detalj (Teorell & Svensson, 2007: 82). Eftersom studiens syfte har varit att undersöka beslutsfattande om migrationspolitiska åtgärder i relation till säkerhetisering av migration och därmed koppla den till Abiris teori ansåg jag att det lämpligaste verktyget var en kvalitativ innehållsanalys. Jag valde en kvalitativ innehållsanalys eftersom den tillåter en bra förståelse av innehållet i uttalanden,

texter, protokoll och dokument som t.ex. propositioner. Det innebär en tolkning av innehållet i texter och andra verbala uttryck genom systematisk kategorisering av teman och mönster. Texten eller uttalandet tolkas i helhet eller i delar utifrån sin kontext. Vid denna metod beaktas både manifest och latent innehåll. Jag har dock valt att enbart analysera det manifesta budskapet i de två propositionerna och i uttalanden för att på så sätt ha ett mer objektivt förhållningssätt. Min metod har delats in i fyra skeden;

1. Identifiera ett problemområde
2. Välja uttalanden och texter att analysera (Empiri)
3. Skapa en analytisk modell
4. Genomföra en detaljerad analys (Fejes, A. & Thornberg, R. 2011 s. 145–148).

Problemområde: I min studie har jag identifierat att problemet är att det inte finns tillräckligt med forskning rörande förändringen av migrationspolitiken i Sverige 2015–2016 utifrån ett säkerhetsiserings- och mänsklig rättighets- och säkerhetsperspektiv.

Empiri: Jag har valt att använda mig av propositioner, partipolitikers uttalanden och statens offentliga utredningar rörande migrationspolitiken 2015–2016.

Analytisk modell: För att indikera att säkerhetsisering av migrationsfrågan skett utgår jag ifrån Köpenhamnskolans modell över säkerhetsiseringsprocessen och detta har gett grunden för de punkter jag eftersökt i empirin. Dessa har varit:

1. Har staten uttalats som referensobjekt av lämplig politisk aktörer?
2. Har migration uttalats som ett hot mot staten av lämplig säkerhetsiserande aktör?
3. Har lämpliga säkerhetsiserande aktör genomfört en speech act för att påtala detta hot?
4. Har budskapet nått ut till och övertygat allmänheten?
5. Har särskilda åtgärder föreslagits och godkänts?

För att kunna indikera att ambitionsnivån och effekten för mänskliga rättigheter, mänsklig säkerhet och migratonsrättigheter har försämrats samt att de är breda begrepp har jag valt punkterna nedan:

6. Begränsas människors rättighet att söka asyl?

7. Begränsas människors möjlighet till en dräglig vardag?

Analys: Utifrån denna modell har jag genomfört min analys utifrån den valda empirin för att kunna besvara min frågeställning. För att kontrollera punkterna i modellen har jag gjort bedömningen att en innehållsanalys av partipolitiska uttalanden, propositioner, statliga utredningar och samtliga resterande texter är den lämpligaste metoden. Denna metod tillåter nämligen att jag strukturerat går igenom innehållet i empirin för att hitta manifesta textelement och uttalanden som både kan verifiera punkterna eller ge belägg för falsifiering alternativt nyansering.

Begreppet validitet är ett ofta förekommande begrepp i kvalitativ forskning och beskriver till vilken grad som en forskning och dess metoder faktiskt ger svar på det som de är tänkta att undersöka. Fejes och Thornberg använder termen kvalitet som en övergripande beskrivning av en systematisk, noggrann och väl utförd studie (Fejes, A. och Thornberg, R. 2011 s. 218–219). Frågeställningen och dess syfte kan väl besvaras med kvalitativ forskning och empiri som bedöms kunna svara på frågeställningen har inhämtats. I och med att ämnet är säkerhetsisering av migration inom svensk migrationspolitik under flyktingsituationen 2015–2016 har jag lagt stor vikt vid lagförslaget och lagen som infördes 21 juni 2016. Empirin har varit tämligen begränsad, men jag har gjort en djup analys av befintligt material. Reglementet för genomförande av en kvalitativ analys är inte strikt så jag har fått ha stor uppmärksamhet på eget omdöme och använda ett kreativt arbetssätt. Detta kan betraktas både som en styrka och svaghet hos den aktuella forskningsmetoden då resultatet påverkas mycket av forskarens förförståelse, utbildning, färdigheter och erfarenheter etc. (Ibid, s. 32). Begreppet reliabilitet beskriver hur pålitligt resultatet är och om resultat är upprepbara (Eliasson 2013:15-16). Med hjälp av denna analytiska modell hoppas jag skapa en god reliabilitet då samma tillvägagångssätt kan användas för nya undersökningar. Trots detta är det viktigt att beakta de subjektiva individuella faktorer som tidigare nämnts.

7. Avgränsning

I tid kommer jag att begränsa mig till perioden från september 2015 till och med juni 2016. Detta är den period då det skedde stora förändringar i migrations och asylpolitik så som fastslagande av en ny lag och presentationen av ett nytt lagförslag. Dessa var ett direkt resultat av flyktingsituationen i Sverige och dess närområde och således blir just denna period mycket intressant att undersöka. Lagen som infördes 2016 och lagförslaget som står inför beslut är därför en viktig del av empirin eftersom de både är ett resultat av uppfattningen om de vid tiden rådande förhållandena och samtidigt ordinerar kraftiga åtgärder för den svenska staten att använda sig av i migrationsfrågan och som har tydlig anknytning till ett mänskligt säkerhets- och rättighetsperspektiv samt teorin om säkerhetisering. Avgränsningen är till viss mån flytande eftersom jag även kommer använda mig av och belysa empiri och forskning från tidigt 90-tal och framåt. Detta är av intresse eftersom det var då som säkerhetiseringen av migrationsområdet i den svenska kontexten bedöms ha börjat om man undersöker utbudet av statliga utredningar, propositioner och diverse förslag till lagar.

8. Material

I denna studie kommer jag att använda primära källor så som utskrivna protokoll från presskonferenser där personer och organisationer som har viktiga roller i fråga har deltagit. Jag kommer även att behandla sekundära källor som hemsidor som har behandlat officiella uttalanden och/eller tidigare nämnda presskonferenser. De flesta texterna har varit officiella eftersom jag har valt att analysera den officiella migrationspolitiken. Jag har använt de två propositionerna om *Särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet* och *Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*. Dessa propositioner valde jag för att kunna svara på fråga 1-3 samt 5-7 i analysmodellen som beskrivits i mitt metodavsnitt. I mitt arbete har jag eftersträvat att vara både neutral och objektiv. Eftersom det vetenskapliga utbudet i detta ämne är av låg mängd är min bedömning att detta arbete kan hjälpa till att fylla ut en del av detta hållrum. Jag har använt databaserna Libris

och SöderScholar på Södertörns Högskola. Mina söktermer har varit “säkerhet” och “migrationspolitik”. Ur sökresultatet har jag sedan valt ut böcker och artiklar. Dessutom har jag sökt information på migrationsverkets hemsida. Till källorna tillkommer den av regeringen beställda Statens Offentliga Utredning (SOU), en serie med rapporter som Regeringskansliet har gett ut angående förändringen i migrationslagarna. Jag har även granskat remissvar till lagförändringen från röda korset, polismyndigheten, arbetsförmedlingen och migrationsverket samt en undersökning av Demoskop angående allmänhetens inställning till invandringens omfattning. Remissvar från de fyra sistnämnda organisationsenheterna samt Demoskops undersökning lämpar sig för att ge svar på punkt 4 i analysmodellen dvs. om allmänheten var mottaglig för det förmedlade budskapet.

9. Analys

I detta avsnitt kommer jag att använda Abiris teori om *rikets säkerhet* och *säkerhetisering*, och teoridelarna om *mänskliga rättigheter och mänsklig säkerhet* samt *mänskliga rättigheter och migration* som perspektiv på förändring i svensk migrationspolitik 2015–2016. Jag har eftersträvat att välja lämpliga och pålitliga källor för att kunna stödja de olika delarna i teorin och på ett tydligt sätt förklara den politiska förändringen. Jag har valt att analysera de två första delarna i teorin under en gemensam rubrik i detta avsnitt och de två sista delarna under en andra rubrik eftersom det är naturligt att koppla dessa perspektiv till varandra. Utifrån de två första delarna i teorin kommer jag att analysera huruvida migrationspolitiken har säkerhetiserats. Utifrån de två sista delarna kommer jag att besvara hur migranternas säkerhet och mänskliga rättigheter har värderats gentemot rikets säkerhet.

9.1 Rikets säkerhet och säkerhetisering av migrationspolitik 2015–2016

Efter att presskonferensen hållits 24 november 2015, där förslagen till förändringarna i migrationspolitik presenterades, hann det inte ens gå fyra veckor innan lagen om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet hade införts. I och med detta blev regeringen befogen att upprätta ID-kontroller på buss, tåg och

passagerarfartyg på väg till landet. Detta var tänkt att detta skulle tillse att nationell säkerhet skyddades samt att lag och ordning skulle uppehållas. Beslutet fattades på grund av den rådande flyktingsituationen. Det var nämligen så att mängden asylsökande hade nått högre nivåer än vid någon tidigare tidpunkt. 2015 sökte ca 163 000 personer asyl i Sverige. 35 400 av dessa var ensamkommande barn. Därför hamnade asylsystemet och centrala samhällsfunktioner under ett högt tryck. Prognosen visade på att ännu fler skulle komma nästföljande år (Migrationsverkets verksamhets- och utgiftsprognos. Februari 2016, s. 2–3). Enligt regeringens bedömning utgjorde detta ett allvarligt hot mot allmän ordning och inre säkerhet (Regeringens proposition 2015/16:67 s. 7). De vidtagna åtgärderna går lätt att anknyta till begreppet säkerhetsisering eftersom migrationsfrågan definierades som ett hot mot säkerheten. Staten som var referensobjekt kunde därför på ett legitimt sätt använda dessa särskilda åtgärder som begränsade enskilda människors säkerhet och rättigheter eftersom det behövdes för att lösa frågan. Och som Buzan nämnde så behövde både politikerna och allmänheten dela uppfattningen om säkerhetshotet, vilket de i ganska stor utsträckning gjorde (Buzan, B., et al 1998 s. 24–25).

Stefan Löfven sade på presskonferensen 24 november att Sverige hade både vilja och avsikt att ta ansvar för anländande migranter. Samtidigt pekade han på att Sverige var det land som per svensk invånare tog emot flest flyktingar i hela EU. Varje vecka tog Sverige emot barn och unga motsvarande hundra skolklasser. Denna nivå kunde dock inte bibehållas på sikt. Vice Statsminister Åsa Romson uttalade sig om att situationen inte var hållbar och att regeringen var tvungen att vidta åtgärder för att för tillfället få stora mängder asylsökande att söka sig till andra länder så att Sverige skulle få ett andrum (www.regeringen.se/artiklar/2015/11). 4 december gav regeringen ett nytt lagförslag till lagrådet. Dock avslogs detta förslag eftersom beredningsunderlaget inte ansågs vara tillräckligt (Regeringens proposition 2015/16:67, s. 5). Regeringen valde ändå att lämna över propositionen om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet 9 december (Regeringens proposition 2015/16:67, s. 5). För att så snabbt som möjligt kunna verkställa åtgärderna beslutade regeringen att ha förkortad motionstid för följdmotioner med motivationen att det var möjligt att få till snabbare beslut och policys vid civila krislägen. Vid beslutsfattning inom regeringen är de beredningskrav som beskrivs i regeringsformen mycket viktiga, men det kan variera i olika fall som till exempel vid kris då synpunkter kan framföras snabbare. Tiden förkortades mycket för att

snabbt få in synpunkter på förslag vid den beskrivna flyktingkrisen (Ibid, s. 6). Huvudmålet med lagen var att förse regeringen med rätten att under vissa omständigheter vidta särskilda åtgärder för att lag och ordning skulle kunna upprätthållas samt att nationell säkerhet skulle säkerställas (Ibid, s. 6). Med hänsyn till den allvarliga migrationssituationen och det tryck den lade på asylsystem och centrala samhällsfunktioner ansåg regeringen följande: ”Mot bakgrund av angivna förhållanden och för att säkerställa att grundläggande samhällsfunktioner inte helt sätts ur spel är det nödvändigt att skapa förutsättningar för ytterligare åtgärder som vid behov kan användas i syfte att upprätthålla den allmänna ordningen och den inre säkerheten.” (Ibid, s. 7). Gränskontroller vid inre gräns kunde enligt propositionen vara ett verktyg för att kunna fastställa migranters identitet och ge en ökad ordning. Trots att antalet migranter som sökte till Sverige hade sjunkit så ansåg regeringen att det fortfarande var av tillräckligt stor volym för att hotet mot allmän ordning och inre säkerhet kvarstod (Ibid, s. 8).

Kopplat till Abiris teori om säkerhetsisering av migrationsfrågan och rikets säkerhet så visar dessa propositioner och uttalanden tydligt att regeringen uppfattade den stora volymen av asylsökande som ett hot mot rikets säkerhet. Således kände regeringen att de i lösande av frågan behövde få befogenhet att använda en uppsättning av särskilda åtgärder. Detta kan ses som tecken på att säkerhetsisering av migration i helhet och i och med detta även framför allt av de enskilda migranterna. Om vi kopplar detta till Köpenhamnskolan så kan Löfvens och Romsons uttalanden 24 november ses som en speech act och därför utgöra det första steget i säkerhetsiseringsprocessen då rikets säkerhet var referensobjektet som behövde skyddas och migrationsvågen blev det påtalade hotet. Speech acten genomfördes av i detta fallet av två säkerhetsiserande aktörer (Löfven och Romson) i det andra processteget och publiken var det svenska folket. En majoritet av allmänheten ansåg att invandringen till Sverige var för stor innan speech acten genomfördes enligt en undersökning av Demoskop på beställning av Den Nya Valfärden (DNV, 2015). Trots detta fanns det en del stark opinion mot de nya förslagen inom migrationspolitiken så som remissvar och uttalanden från organisationer som röda korset och arbetsförmedlingen.

Då det finns klara regelverk för vem som får göra uttalanden i statens namn har Buzan med flera nämnt att det leder att en regering då den påpekar ett hot mot den nationella säkerheten har rätt att agera på statens uppdrag (Buzan, B et al 1998 s. 41). I och med att en regering i en demokrati

utes av folket får den också större kraft när den påvisar ett hot. Då blir det lättare att övertala allmänheten om att ett agerande skyndsamt krävs (Emmers, R. i Collins. 2013, s. 134).

Migrationsfrågan blev också politiserad vilket enligt Köpenhamnsskolan betyder att den blev en del av offentlig politik som krävde att regeringen fattade beslut. En fråga kan bli politiserad utan att det behöver handla om nationell säkerhet (Ibid, s. 133). Frågan övergick från att vara politiserad till att bli säkerhetsiserad i och med att Löfven och Romson beskrev frågan som ett hot mot den allmänna ordningen samt att prop 1 beskrev frågan som ett påtagligt hot mot referensobjektet staten. Regeringen nämnde migrationssituationen som en allvarlig fara för den allmänna ordningen och den inre säkerheten. Detta kan ha varit ett starkt verktyg för att övertyga de delar av allmänheten som var kritiska och negativa till förslaget att åtgärderna var nödvändiga. Enligt Buzan så är det viktigaste då en fråga säkerhetsiseras att ett verkligt hot benämns som erfordrar speciella åtgärder. Ordet säkerhet behöver i sig inte nämnas för att säkerhetsisering ska ske (Buzan, B et al 1998 s. 27).

Migrationsverket och Polismyndigheten förstod inte klart vad det skulle vara för kriterier för att en situation skulle utgöra en allvarlig fara för den allmänna ordningen och inre säkerheten. Lagrådet ville också ha en tydligare problemformulering och ställde sig frågande till behovet av den nya lagen. Regeringen använde trots detta termen säkerhet i sina uttalanden och förklarade att allvarlig fara för allmän ordning och inre säkerhet behöver ses ur ett större perspektiv för att förstå det hot som det utgör mot både samhällets funktioner och intressen (Regeringens proposition 2015/16:67, s. 13). Emmers påpekar att uppfattningen om vad som är ett hot är en subjektiv konstruktion som grundar sig i en gemensam förståelse om vad en fara för allmänheten innebär (Emmers, R. i Collins, A. 2013, s. 135). Därigenom kan förståelsen möjligen öka för regeringens användande av kraftuttryck i sin speech act för att skapa den gemensamma uppfattningen bland allmänheten av ett hot mot referensobjektet i syfte att kunna genomdriva sina åtgärder.

Regeringen pekade på att den stora mängden asylsökande kunde skapa långvariga störningar och allvarliga effekter på samhällets funktioner då skola, hälso- sjukvård, socialtjänst, boende med mera kunde överbelastas då de inte hade kapacitet för det ökande behovet. Enligt de båda propositionerna hade migranter huserats i tältläger och det hade rått en sådan platsbrist att vissa individer tvingats sova utomhus. Personalbrist kunde leda till en mycket nedsatt förmåga vilket i

förlängningen kunde skada funktioner i samhället (Regeringens proposition 2015/16:67, s. 8). Tillståndet hos de fyra samhällsfunktionerna som nämndes ovan var det som sades ligga till grund för behovet av de två nya lagarna. Trots det var beskrivningen av detta i den första propositionen mycket kort och i den andra propositionen refererades enbart till den första propositionen. Båda propositionerna saknar en detaljerad problembeskrivning och analys av de utmaningar som samhället stod inför samt åtgärdspaket för att hantera dem. Ändå hade regeringen högt fokus på just dessa fyra områden, men verkade avse att lösa dess utmaningar genom en mer restriktiv migrationspolitik. Genom att påtala hotet mot dessa fyra samhällsfunktioner så motiverade regeringen förändringen inför allmänheten i syfte att övervinna den del av befolkningen som hyste en neutral eller mer negativ syn på förslagen.

Det bör även nämnas att trots de tillfälliga gränskontrollerna och de därigenom minskade flyktmängderna ansåg inte regeringen att tillfälliga gränskontroller var tillräckliga för att helt undanröja hotet mot den allmänna ordningen och den inre säkerheten. Trycket var fortfarande högt på samhället och det behövdes ID-kontroller för att få en bättre överblick över vilka personer som kom att uppehålla sig i Sverige (Ibid, s. 8–9). Detta kan ses som ett tecken på att frågan hade en mer långsiktig process och att regeringen därmed skulle behöva mer tid för att tillse att belastningen på samhället inte fick för allvarliga konsekvenser. Det kan även vara ett tecken på att regeringen såg asylsökande som ett mer specifikt säkerhetshot. I statliga utredningar från så tidigt som 1995 och 1996 hade migrantströmmar utpekats som ett hot tillsammans med gränsöverskridande kriminalitet och terrorism (Ds 1995:28, s. 65). Immigration av terrorister lyfter även Abiri fram när hon nämner att det finns fyra sätt att koppla migration till säkerhet i Sverige (Abiri, E. 2000 s. 190).

I den första propositionen från regeringen står det att regeringen i syfte att skydda det svenska samhället tillika referensobjektet från den fortsatta starka belastningen från migrantströmmar så behöver de så snabbt som möjligt få befogenheter att införa ett särskilt åtgärdspaket. Detta åtgärdspaket godkändes bevisligen också och säkerhetsiseringen var därmed slutförd. Om vi går igenom tidigare forskning, statliga utredningar och propositioner så märker vi att säkerhetsisering av svensk migrationspolitik har skett fler gånger tidigare. Abiri visar på att migration behandlades som en säkerhetsfråga av den svenska regeringen redan på 80-talet. Dock så uppstod den mer konkreta kopplingen mellan migration och säkerhet först på 90-talet i statliga

utredningar (Abiri, E. 2000 s. 187). Dessa tidiga propositioner från regeringen var inte så tydliga när det gällde att definiera säkerhet i sig och vems säkerhet som avsågs när begreppet användes. Otydligheten om vem som behöver skydd var närvarande även under flyktingsituationen 2015–2016. På den tidigare nämnda presskonferensen, där Löfven och Romson deltog och Romson sade att kraftfulla åtgärder var nödvändiga för att skydda människors liv och hälsa, så framgick det inte vilka människor detta gällde; de svenska medborgarna, migranterna eller båda grupperna? Dock visade ord och handlingar på att det antagligen främst var de svenska medborgarna som avsågs att skyddas. Frågan är mycket relevant och Huysmans hade ställt den tidigare i en artikel fast på en mer allmän nivå. Vems säkerhet är det som faktiskt ska skyddas? Mottagande länders eller människorna på flykts (Huysmans, J. 2000 s. 757). Som Buzan et al säger att en följd kan bli att de människor som direkt påverkas blir marginaliserade vid liknande existentiella hot då tyngden riskerar att läggas på huvudaktörerna (Buzan, B et al 1998 s. 41). Det är som jag tidigare nämnt ingen ny företeelse i Sverige att flyktingar betraktas som ett hot mot rikets säkerhet. Det var således enbart en av flera gånger som denna anledning använts som motivation till säkerhetisering, då regeringen 2016 benämnde asylsökare som ett hot mot Sverige. Sheehan och Huysmans pekar även på att detta gäller övriga EU. Enligt Sheehan så valde EU under 90-talet att klassa migration som en säkerhetsfråga. Han visade också på att ledande politiker i Europa vid flera tillfällen pekat på dåvarande och framtida migration som en betydande del av hotbilden mot säkerheten (Sheehan, M. 2005 s. 83). Huysmans tolkade det som att det hade skett en säkerhetisering av migrationsfrågan och att det successivt allt mer avbildats som ett hot mot allmän ordning, nationell säkerhet etc. Vidare nämner han att säkerhetiserande aktörer i dessa fall inte endast har utgjorts av medlemmar i europeiska högerextrema partier. Andra säkerhetiserande aktörer har till exempel varit regeringar, mellanstatliga polisorganisationer och media (Huysmans, J. 2000 s. 758–759). Dessa mönster kunde även observeras under säkerhetiseringen av migrationsfrågan i Sverige under 2015–2016 då regeringen och media var de primära säkerhetiserande aktörerna.

9.2 Mänskliga rättigheter, mänsklig säkerhet och migration 2015–2016

I den första propositionen visas det att regeringen har bedömt att lagen kan leda till en del risker för migranter. Dock så anses riskerna vara större för diverse samhällsstrukturer. Utfallet av lagen och åtgärderna som beskrivs i den andra propositionen bedöms av både regeringen och de flesta remissinstanserna att leda till negativ påverka på flyktingar på olika sätt. I den första propositionen nämner regeringen bland annat att människor inte lika lätt kan söka asyl i landet då de riskerar att stoppas av ID-kontroller. De påpekar dock att lagförslaget inte går emot EU-rättsliga perspektiv eller internationella konventioner (Regeringens proposition 2015/16:67, s. 10) En intressant punkt som Abiri tar upp är kopplad till asylrätt och det är att hon anser att svensk flyktingpolitik under 90-talet på ett strategiskt sätt bland annat avsåg att försvaga kopplingen mellan asylrätt och mänskliga rättigheter. Tillvägagångssättet var att flera statliga utredningar betonade att den rätt till att söka asyl som beskrevs i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheternas fjortonde artikel inte var juridiskt bindande (Abiri, E. 2003 s. 141). Huysmans har en liknande åsikt då han visar på att säkerhetseringen av migrationen har lett till att den förda politiken ser flyktingar som ett hot mot säkerheten och inte lägger vikt vid att sökande av asyl ska behandlas som en mänsklig rättighet (Huysmans, J. 2000 s. 757). Röda Korsets åsikt som de lägger fram i ett yttrande till lagförslaget är att rätten att söka asyl är en mänsklig rättighet. De anser därför att införandet av ID-kontroller är mycket allvarligt eftersom det kan begränsa asylrätten (Röda Korsets yttrande om Utkast till lagrådsremiss Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, s. 4).

Omedelbart när lagen meddelades och framåt var regeringen noggrann med att påpeka att den inte gick emot rätten att söka asyl. De påpekar på samma gång att lagen kan inskränka just denna möjlighet. Slutsatsen som därmed är rimlig att dra är att asylrätten de facto har förlorat sin verkan. Ur en mänsklig rättighets och säkerhetssynpunkt är detta en tydligt oroande och allvarlig utveckling för en stat som Sverige som anser sig värna om dessa värden. Båda propositionerna påpekar att åtgärderna behövs för att säkerställa att olika delar av samhället ska fungera. Tyngdpunkten för skydd ligger därför på staten, det som säkerhetseringsteorin kallar referensobjektet, medan de enskilda individerna, särskilt de på flykt blir förbisedda. Regeringen nämner bland annat att brist på boende för asylsökande kan innebära en stor fara för både barn och vuxna och att boendegaranti för samtliga asylsökande är viktigt (Regeringens proposition 2015/16:67, s. 8,13). Trots detta är det inte detta som nämns som de allvarligaste följderna av ID-

kontroller, utan negativa förändringar i samhällsstrukturer och processer som t.ex. trafikflöde, väntetider för pendlare och sjukvård eller fler ärenden för polisen (Ibid, s. 20). Denna säkerhetsisering med den traditionella synen på staten som referensobjekt och behövande människor som hot är långt ifrån hur det hade varit ifall det mänskliga säkerhets- och rättighetsperspektivet hade låtit råda. Då hade istället individerna och deras tillhörande behov setts som referensobjekt. Ett viktigt syfte med mänsklig säkerhet är också att tillse att det inte ska vara staten som ska ha tolkningsföreträde när det gäller att bestämma referensobjekt och vad som anses vara hotet mot detta (Kerr, P. I Collins, A. 2013 s. 104 och Aggestam, K., Höglund, K. 2001 s. 154). Att staten haft detta tolkningsföreträde belyses väl i den första propositionen då regeringen bestämt referensobjekt och hot. Det har inte heller förekommit någon större diskussion om detta vare sig inom media, remissinstanser, på den politiska arenan eller i resten av samhället. Regeringen markerar därmed tydligt att den asylsökande massan likställs med ett säkerhetshot. Abiri nämner också att de stora reaktionerna hade uteblivit under 90-talet då migranterna utgjorde det nya svenska säkerhetshotet (Abiri, E. 2003 s. 139–140).

Propositionerna visar sammantaget att det är klart att det är skyddet av staten och till viss del dess medborgare som är tyngdpunkten. Våldigt lite vikt har lagts på det skydd av migranter som undermineras av de vidtagna åtgärderna. Att åtgärder med syfte att bibehålla allmän ordning och inre säkerhet måste vidtas är ett budskap som återkommer flera tillfällen i den första propositionen. På liknande sätt prioriterades säkerhet omedelbart högre än mänskliga rättigheter efter terrordåden 2001. I och med detta blev också migrationspolitiken mer låst till säkerhetspolitikens perspektiv (Ibid 147–148). Abiri nämner också att asyl- och flyktingpolitiken stegvis förflyttats i en riktning mot säkerhetspolitik och därmed fjärmats från mänskliga rättigheter. Resultatet har därmed blivit att migranter inte uppfattas som personer som har rätt att söka asyl utan en del av hotbilden mot rikets säkerhet (Ibid, s 131). Detta stämmer väl överens med den syn på hotet mot staten som den svenska regeringen förmedlat till folket.

I de båda propositionerna syns det ändå att regeringen nämnde olika sätt som asylsökande kunde bli påverkade på ett negativt sätt. Den andra propositionen framför att nackdelar med föreslagna temporära uppehållstillstånd kan vara negativa för den enskilda flyktingen då han eller hon inte kan etablera sig i samhället på ett lika effektivt sätt som om uppehållstillståndet hade varit permanent. Regeringen ansåg ändå att dessa åtgärders fördelar övervägde nackdelarna i och med

att de bedömdes höja mottagandekapaciteten och etableringen för personer som redan befann sig i Sverige då dessa skulle få en press på sig att etableras. Vid flyktingkrisen 2015–2016 ledde belastningen på flyktingmottagandet till att det fanns en risk att personer med uppehållstillstånd inte på ett optimalt sätt kunde få tillgång till denna tjänst. Den positiva bedömningen av de temporära uppehållstillstånden delas dock inte av samtliga remissinstanser. Flera myndigheter meddelar att de inte veta hur reglementet kring ettåriga uppehållstillstånd ska användas av den egna organisationen. Personer som har tilldelats ett ettårigt uppehållstillstånd kan bli utan rätt till bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner. I och med att tillståndet snabbt löper ut så kan ett beslut om ersättning komma så pass sent att ett nytt uppehållstillstånd krävs innan utbetalning kan genomföras. Centrala Studiestödsnämnden, CSN påpekar att personer kan välja att avstå från studier då det är osäkert ifall de kommer få ersättning då besluten enbart kan vara tidsbegränsade. Arbetsförmedlingen bedömer också att ett uppehållstillstånd på enbart ett år kommer att vara kontraproduktivt för en persons etablering på arbetsmarknaden eftersom deras etableringsplan sträcker sig över två år (Regeringens proposition 2015/16:174, s. 27–289). När regeringen säger att etableringen av personer är mycket viktig och anser att temporära uppehållstillstånd kommer att ha en positiv påverkan på etableringen, samtidigt som flera remissinstanser bedömer att effekterna kommer bli negativa eftersom det leder till stress, oro, otrygghet och minskad möjlighet till etablering för enskilda individer, samt att det försvårar beslutsfattande för myndigheter så leder detta sammantaget till en bedömning att det är regeringens konsekvensanalys i detta fall som är bristande.

När det kommer till barns rättigheter så blir de också åsidosatta av regeringens lagförslag. Vid första anblick kan regeringen tyckas ha lyssnat till den massiva kritiken från remissinstanserna som påpekade att barn blir extra utsatta av lagförslaget och dess ifrågasatta förenlighet med barnkonventionen (Ibid, s. 28). Enligt regeringen skulle barn fortfarande kunna få uppehållstillstånd vid synnerligen ömmande omständigheter, men endast i undantagsfall (Ibid, s. 63). Det nya regelverket skulle inte heller tillämpas på barnfamiljer som sökt asyl tidigare än 24 november 2015. Fall med ytterst ömmande omständigheter riskerar att sällan bli tillämpat, medan migrantfamiljer som sökt asyl innan 24 november 2015 kan leda till att en avsevärd mängd barn får sina asylskäl prövade enligt tidigare regelverk. De som kommer senare kommer därför påverkas extra hårt, som regeringen själv påpekat. Säkerställande av barns rättigheter

betyder inte alltid klara lösningar och "[d]et handlar ytterst om att väga olika intressen mot varandra och i praktiken kan det innebära att göra val och prioriteringar." (Ibid, s. 29).

Lagförslaget och dess åtgärder blir därmed ett tecken på att sätta högre prioritet på att skydda staten än att värna vissa barns rättigheter, säkerhet och möjlighet till ett värdigt liv, mycket eftersom andra EU-länder inte tagit tillräckligt stort ansvar i frågan.

Möjligheten till familjeåterförening har nu förändrats mycket. Från det att regeringen 2013 uttryckte sig att "En grundprincip inom den svenska migrationsrätten är att hålla samman familjen..." (Regeringens proposition 2013/14:217, s. 11) har denna möjlighet nu blivit mycket begränsad. Propositionen där detta citat kommer ifrån nämner också att en offentlig myndighet inte får inskränka åtnjutandet av Europakonventionens åttonde artikel. Där står det att privat- och familjeliv inte får inskränkas utan stöd i lag i ett demokratiskt samhälle och att det är nödvändigt av hänsyn till bland annat statens säkerhet (Ibid, s. 12). Ifall detta ska följas så skulle logiskt sett staten se att det föreligger en risk för statens säkerhet som därmed kan avhjälpas med en begränsad rätt till familjeåterförening. Konkreta hot kopplat till detta nämns ej av regeringen. Med remissinstansernas negativa bedömning av begränsad familjeåterförening kopplad till migranters etablering i åtanke, så blir även detta en punkt som verkar för att falsifiera regeringens positiva bedömning av de föreslagna åtgärdernas utfall som ansågs att just bli en bättre etablering.

Enligt en artikel av Kaldor et al. inbegriper mänsklig säkerhet även hur direkta hot mot enskilda personer behandlas. Enligt författarna är det inte bara den politiska stabiliteten i samhället utan även dess hållbarhet och rättvisa (Kaldor, M.H., et al, 2007 s. 273). Egentligen borde det inte vara ett nollsummespel mellan de båda perspektiven. Propositionerna har en tydlig tendens mot att ha statens säkerhet i fokus och detta leder tyvärr med den föreliggande onyanserade synen på säkerhetsperspektivet till att lagen och lagförslaget blir negativa för asylsökande enskilt och som grupp. Aggestam och Höglund belyser en viktig punkt rörande definitionen av mänsklighet: "Att se rätten till mänsklig säkerhet som något globalt och universellt – och inte något som är avhängigt medborgarskap i en stat – skapar dessutom en plattform som gör det möjligt att omvandla idé om transnationellt humanitärt ansvar för mänskligt befinnande till en princip om rätten till skydd." (Aggestam, K., Höglund, K. 2012 s. 154–155). Det synsätt som regeringen tycks ha är det motsatta jämfört med Aggestam och Höglunds. Medborgarskap blir nyckeln till

skydd för de som besitter det, och samtidigt nekar det skydd till människor som inte är medborgare och som söker sig till Sverige i behov av skydd. Här finns det också en tydlig diskrepans mellan den förda politiken och tidigare ställningstaganden som att mänskliga rättigheter ska ha ett inflytande över utrikespolitikens samtliga delar inklusive migrationspolitiken. Ett av skälen är just den humanitära aspekten (Säkerhetspolitik.se A). I förslagen som ingår i propositionerna saknas däremot ett hänsynstagande till rätten till asyl, rätten till familjeåterförening och barns rättigheter.

10. Resultat och diskussion

I detta avsnitt kommer jag att diskutera hur lämplig Abiris teorier, om säkerhetsisering av migrationspolitik och att rikets säkerhet prioriterades gentemot enskilda individers och migranters säkerhet, är för att förklara de beslut som fattades och de propositioner som lades fram i migrationsfrågan i Sverige 2015–2016 utifrån analysdelen i denna uppsats och den analytiska modell som jag använt. Slutligen kommer jag att använda detta för att besvara uppsatsens frågeställning och göra en sammanfattning av uppsatsens kärnpunkter, dra slutsatser och rekommendera vidare forskning som kan fylla ut kvarstående kunskapsluckor.

11. Diskussion

Här kommer jag att diskutera och väga de resultat jag har kommit fram till i analysdelen och komma fram till svar på min frågeställning som var;

Hur väl kan Elisabeth Abiris teori om säkerhetsisering av migration och prioritering av rikets säkerhet respektive migranters säkerhet förklara förändringen inom Sveriges migrationspolitik 2015–2016?

Efter att ha analyserat propositioner och uttalanden enligt perspektivet politisk säkerhetsisering framgick det tydligt att den svenska migrationspolitiken började utvecklas åt en mer säkerhetspolitisk riktning. Migrantströmmarna hade påtalats som hot mot den inre säkerheten och den allmänna ordningen. Romson och Löfvén utförde en speech act vid presskonferensen där

staten utropades till referensobjekt och migrantströmmen utgjorde hotet mot det. Hela situationen benämndes också som “flyktingkrisen” vilket gav det hela en ännu större känsla av ett förestående hot. I och med detta förmedlade regeringen bilden av ett hot till allmänheten och genomdrev sitt beslut. Propositionernas förslag syftade också till att avlasta asylsystemet, samt skydda inre säkerhet, centrala samhällsfunktioner och allmän ordning. Både i tal och skrift från regeringen så nämndes negativa effekter som de olika åtgärderna kunde få på enskilda immigranter, fast samtidigt att åtgärderna var nödvändiga. Särskilda åtgärder, som ID-kontroller, inre och yttre gränskontroller, temporära uppehållstillstånd, minskad rätt till familjeåterförening och andra regler som gjorde det svårare att få asyl och som minskade människors rätt till säkerhet, skydd, och ett värdigt liv föreslogs, legitimerades och godkändes följaktligen. Sammantaget ser vi tydliga tecken på alla delar av säkerhetsiseringsprocessen och de resultat den förutsäger. Enligt FN-konventionens fjortonde kapitel så är rätten att söka asyl i ett annat land än sitt eget en mänsklig rättighet som betraktas som universell. Regeringens propositioner och lagförslag begränsar denna rättighet och vi ser hur olika remissinstanser och Röda Korset kommer med kraftig kritik utifrån detta. Det talas om åtgärders förenlighet med barnkonventionen och FN-stadgan. Denna kritik skulle kunna ses som en möjlig motbalans mot säkerhetsiseringen. Dock så är det nu staten som har haft tolkningsföreträde när det gäller att definiera referensobjekt och vad som utgör hotet mot detta. Således så kan jag hävda att migrationsfrågan i Sverige har blivit säkerhetsiserad vilken gör att Abiris teori är mycket tillämplig även i denna kontext och kan med fördel även kompletteras med andra perspektiv, så som jag gjorde i teori och analysdelen, för att ge en mer nyanserad och komplett bild av situationen. Flyktingströmmen påtalades som ett hot av ledande politiker som var effektiva säkerhetsiserande aktörer och en del av en regering som lade fram propositioner och lagförslag som antagligen hade goda förutsättningar att gå igenom då 58% av allmänheten redan innan speech acten ansåg att invandringen redan var för stor. Kanske var det också folkopinionen som spelade en roll i att motivera fram en mer restriktiv migrationspolitik?

Förslagen möttes också som nämnt av massiv kritik från t.ex Röda Korset eftersom de i likhet med vad Abiri ansåg, satte statens säkerhet framför den enskilda människans. Trots kritik gick förslagen igenom och därmed förändrades Sveriges migrationspolitik, från en human politik med

mänskliga rättigheter som utgångspunkt, till en mer restriktiv politik med rikets säkerhet som utgångspunkt.

12. Slutsatser

Jag har nu kommit fram till svar på mina frågeställningar. Utifrån den undersökta empirin så framgår det tydligt att regeringen uppfattade och påtalade det stora tillflödet av flyktingar som ett hot mot rikets säkerhet. Denna uppfattning delgavs allmänheten i en speech act och rättfärdigade användandet av de särskilda åtgärder syftandes till att säkerställa den inre säkerheten och den allmänna ordningen som propositionerna och lagförslagen beskrev. Detta visar på att migrationsfrågan hade säkerhetsiserats. Därför är Abiris teori tillämpbar även i denna kontext, och efter komplettering med andra perspektiv kan en nyanserad och komplett bild av situationen skapas. Denna säkerhetsiseringsprocess som ändrade migrationspolitikens inriktning och de åtgärder och lagförändringar som skedde var också det som förändrade Sveriges migrationspolitik till att rikets säkerhet prioriterades på bekostnad av migranternas rättigheter och säkerhet. ID-kontroller bedömdes kunna påverka flyktingar negativt, men det argument som vägt mest var att det kunde påverka samhällsfunktioner som t.ex. trafik. Vi såg även att regeringens temporära uppehållstillstånd som påstods leda till en bättre etablering faktiskt sannolikt skulle få resultat som var det totalt omvända. Åtgärder som skulle leda till inskränkningar på människors säkerhet och rättigheter och som motiverades med en bättre etablering skulle därför sannolikt resultera i försvårad etablering och inskränkningar på människors säkerhet och rättigheter. Den svenska migrationsfrågan har säkerhetsiserats tidigare och nu har den svenska migrationspolitiken har den genomgående. Innan flyktingkrisen var människors rättigheter och säkerhet i fokus, även för flyktingar. Nu har fokus förflyttats till skydd av den svenska staten och svenska medborgare. Svenska medborgare skyddas därför nu från människor som själva är i behov av skydd, men som nu har definierats som ett hot.

En ytterligare effekt av den restriktiva migrationspolitiken är att asylrätten inskränks. Propositionerna nämner väldigt kort rätten till att söka asyl. Regeringen är av åsikten att de inte bryter mot EU-rätten eller internationella konventioner samtidigt som de medger att ID-kontroller kan begränsa just denna rätt. Utan ID-handlingar finns det ingen möjlighet att söka

asyl i Sverige och ett stort problem är att en majoritet av ensamkommande flyktingbarn inte har några ID-handlingar. Den nya lagen hindrar inte direkt rätten att söka asyl, men eftersom det krävs ID-handlingar för att göra det, vilket alla som sagt inte har, så blir den ändå en begränsande faktor som slår mot asylrätten verkan. Statens särskilda åtgärder och lagen ska gälla i minst tre år med början 2016. Under dessa tre år har asylrätten minskats. Om vi inte inser att asylrätten kränks och inte försöker förändra migrationspolitiken idag så föreligger en risk att denna restriktiva politik blir ett långvarigt tillstånd som blir taget för givet.

13. Fortsatt forskning

I fortsatt forskning är det intressant att undersöka vilka konsekvenser det kan få för landet när staten inte utgår ifrån mänsklig säkerhet i migrationspolitik och prioriterar rikets säkerhet högre än enskilda individers. Enligt en beräkning från 2010 befann sig då mellan 10 000 och 35 000 illegala invandrare i Sverige. Det är mycket intressant att ta reda på om det leder till en ökad osäkerhet då till exempel människor som får avslag på sin asylansökan och väljer att stanna kvar illegalt i landet istället för att acceptera utvisning. Då kommer de befinna sig i landet utan att bli skyddade av staten vilket kan leda till ytterligare osäkerhet både för staten och individen. Individen tvingas in i en osäker tillvaro och kan till exempel livnära sig genom illegalt arbete utan att betala skatt eller så kan personen välja att delta i rent kriminell verksamhet. Många flyktingar lider också av psykisk ohälsa som kan förstärkas ytterligare vid ökad osäkerhet i tillvaron.

Referenser

- Abiri, E. (2000) *The Securitisation of Migration. Towards an understanding of Migration Policy changes in the 1990s. The Case of Sweden.* Göteborg: Department of Peace and Development Research Göteborg University.
- Abiri, E. (2003) "Asylrätten: ett hot mot rikets säkerhet?" ur *Flyghed*, Janne & Hörnqvist, Magnus (red), *Laglöst Land, Terroristjakt och rättssäkerhet i Sverige.* Stockholm: Ordfront.
- Aggestam, K., Höglund, K. (2012) *Om krig och fred. En introduktion till freds- och konfliktstudier.* Studentlitteratur AB Lund.
- Buzan, B. (1991) *People, States & Fear*, Hertfordshire: Harvester Wheatsheaf.
- Buzan, B., Waever, O., de Wilde, J., (1998) *Security A New framework for Analysis.* Lynne Reiner Publishers, Inc.
- Collins, A (ed.) (2013) *Contemporary Security Studies.* Oxford University Press.
- Eliasson, Annika, 2013, *Kvantitativ metod från början.* Lund: Studentlitteratur.
- Emmers, R. (2013) "Securitization" i Collins, A. (ed) *Contemporary Security Studies.* Oxford University Press.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H och Wängnerud, L (2012) *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad.* 4:e upplagan. Nordstedts Juridik AB.
- Fejes, A. & Thornberg, R. (2011) *Handbok i kvalitativ analys.* Liber AB Stockholm.
- Gibney, Matthew J., "A Thousand Little Guantanos": Western States and Measures to Prevent the Arrival of Refugees, i: Tunstall, Kate E., (2006) *Displacement, Asylum, Migration.* Oxford: Oxford University Press.
- Huysmans, J. (2000) *The European Union and the securitization of Migration*, *Journal of common Market Studies*, Vol 38, No 5, 751–777.

Inglehart, R.F., Norris, P. (2012) *The Four Horsemen of the Apocalypse: Understanding Human Security*.

Johansson, Christina (2005) *Välkomna till Sverige? Svenska migrationspolitiska diskurser under 1900-talets andra hälft*. Malmö: Bokbox förlag.

Kaldor, M.H., Martin, M.E, & Selchow, S. (2007) *Human security: a new strategic narrative for Europe*. (International Affairs 83:2 Sid 273–288, Blackwell Publishing Ltd/ The Royal Institute of International Affairs).

Kerr, P. (2013) "Human security" i Collins, A. (ed.) *Contemporary Security Studies*. Oxford University Press.

Oberleitner, G. (2002) "Human security and human rights", European Training- and Research center for Human Rights and Democracy. Occasional paper series. Issue No. 8.

Sen, Amartya (2003) *Development, Rights and Human Security*, i: Commission on Human Security (2003) *Human Security Now*. New York: United Nations.

Sheehan, M. (2005). *International Security*, Colorado: Lynne Rienner Publisher.

Teorell, J. och T. Svensson (2007), *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod* (Malmö: Liber)

Elektroniska källor

Commission on Human Security (2003) *Human Security Now*. New York: United Nations. Sammanfattande översikt finns att ladda ner online på <http://www.humansecurity-chs.org/finalreport/Outlines/outline.pdf> (Hämtad 2017-05-19).

DNV 2015: <http://www.dnv.se/wp-content/uploads/2015/05/Allmänheten-om-invandringens-omfattning-för-publicering.pdf> (Hämtad 2017-08-05).

FARR (2016). Partiernas svar om den tillfälliga lagen, 31 maj. <http://www.farr.se/sv/aktuellt-a-press/notiser/1309-partiernas-svar-om-den-tillfalliga-lagen>. (Hämtad 2017-04-16)

Regeringskansliet. 2015a. Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande. [Elektronisk] Regeringskansliet. 2015-11-24. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svenskt-flyktingmottagande/> (Hämtad: 2017-04-15)

Regeringskansliet. 2015b. Tal av statsminister Stefan Löfven vid manifestationen för flyktingar [Elektronisk] Regeringskansliet. 2015-09-06. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/tal/2015/09/tal-av-stefan-lofven-vid-manifestationen-for-flyktingar-den-5-september/>. (Hämtad: 2017-04-15)

SVT 2016, Migrationsverket (2016). EU-förslag sätter stopp för generös flyktingpolitik i Sverige. SVT, 19 augusti. <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6499415>. (Hämtad, 2017-04-16)

Säkerhetspolitik.se, A <http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Mansklig-sakerhet/> (Hämtad 2017-05-19).

Säkerhetspolitik.se, B <http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Svensk-sakerhet/Nya-hot-nya-uppgifter/> (Hämtad 2017-05-19).

UNHCR, Den allmänna deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna www.unhcr.ch/udhr/lang/swd.htm, (Hämtad 2017-05-19).

UNHCR, Flyktingkonventionen http://www.unhcr.se/se/Protece-refugees/Q_A_1951_Convention.htm, (Hämtad 2017-05-19).

www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svekt-flyktingmottagande/, (Hämtad 2017-05-19).

Rapporter

Human Development report (1994) United Nations Development Program.

Migrationsverkets verksamhets- och utgiftsprognos, februari 2016.

Departementsserie

Ds 1995:28, Sverige i Europa och världen, Säkerhetspolitisk rapport från Försvarsberedningen. Stockholm: Försvarsdepartementet: Fritzes (1995).

Regeringens propositioner

Regeringens proposition 2013/14:217, Enklare regler om uppehållstillstånd för vissa vårdnadshavare som sammanbor med barn i Sverige.

Regeringens proposition 2015/16:67, Särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet.

Regeringens proposition 2015/16/174, Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige,

Remissyttrande

Svenska Röda Korsets yttrande över utkastet till lagrådsremiss, Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Stockholm 4 mars 2016.